

28.3.2018

Hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Liikenne- ja viestintäministeriön kirjallinen asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle EU:n yleistä tietosuojaa-asetusta täydentäväksi lainsäädännöksi (HE 9/2018 vp)

Liikenne- ja viestintäministeriö pitää henkilötietojen korkeatasoisen suojan ja yksityiselämän suojan turvaamista erittäin tärkeinä tavoitteina ja henkilötietojen käsittelyä koskevan lainsäädännön uudistamista välttämättömänä. EU:n yleinen tietosuojaa-asetus jättää jäsenvaltioille kuitenkin huomattavaa kansallista liikkumavaraa. Liikenne- ja viestintäministeriö on oikeusministeriön tietosuojaa-asetuksen vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön käsitelleessä työryhmässä korostanut aktiivista tietosuojaa-asetuksen mahdollistaman kansallisen liikkumavaran käyttöä, varsinkin silloin, kun liikkumavaran käytöllä voitaisiin edistää hallitusohjelman tavoitteita ja parantaa edellytyksiä tiedon monipuoliselle hyödyntämiselle.

Tietoyhteiskunnan palveluihin liittyvä lapsen ikäraja

Tietosuojaalakiehdotuksen mukaan silloin, kun tietoyhteiskunnan palveluja tarjotaan suoraan lapselle, on henkilötietojen käsittely lainmukaista suostumuksen perusteella, jos lapsi on vähintään 13-vuotias. Yksityiskohtaisten perustelujen mukaan, jos lapsi on alle 13 vuotta, käsittely olisi lainmukaista vain siinä tapauksessa ja siltä osin kuin lapsen vanhempainvastuunkantaja on antanut suostumuksen tai valtuutuksen.

EU:n yleinen tietosuojaa-asetus jättää jäsenvaltiolle harkintavaltaa säätää lapsen ikärajasta. Jos lapsen ikärajasta ei kansallisesti säädettäisi, määräytyy se suoraan tietosuojaa-asetuksen perusteella 16 vuodeksi. ***Liikenne- ja viestintäministeriö pitää hallituksen ehdotusta, että lapsen ikäraja säädettäisiin kansallisesti 13 vuoteen, kannatettavana.*** Liikenne- ja viestintäministeriö on myös hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa kannattanut 13 vuoden ikärajaa.

Tietoyhteiskunnan palvelujen tarjoamisen ikärajan arvioinnissa on tärkeää ottaa huomioon nuorten viestintätapojen kehittyminen. Teknologisen kehityksen myötä digitaalinen toimintaympäristö on muuttunut merkittävästi viimeisten vuosien aikana. Nykyään sähköiset viestintäpalvelut sekä sosiaalisen median palvelut ovat erittäin suosittuja myös nuorten keskuudessa ja osa myös nuorten arkipäivää. Esimerkiksi Viestintäviraston tuottaman viestintäpalvelujen kuluttajatutkimuksen (<https://www.viestintavirasto.fi/tilastot->

[iatutkimukset/tutkimukset/viestintapalvelujenkuluttajatutkimus.html](http://www.ebrand.fi/somejanuoret2016/1-nuoret-ja-ajankaytto/)) mukaan 93 % 15-24 vuotiaista on käyttänyt matkapuhelimellaan vähintään kerran kuussa tai useammin sosiaalisen median palveluita, kun 50-64 vuotiaista vastaava osuus on 41 %. Oulun kaupungin sivistys- ja kulttuuripalveluiden julkaiseman SoMe ja nuoret 2016 –kyselytutkimuksen mukaan 13-17 vuotiaista nuorista vain n. 4 % käyttää sosiaalisen median palveluita 0-1 tuntia viikossa, kun taas n. 18 % 6-9 tuntia viikossa ja 14 % 10-14 tuntia (<http://www.ebrand.fi/somejanuoret2016/1-nuoret-ja-ajankaytto/>).

Maija Rönkä
Ylitarkastaja